

Domovská stránka>Podanie na súd>Kde a ako>Ako podať žalobu na súd

Ako podať žalobu na súd

Lotyšsko

1 Musím sa bezpodmienečne obrátiť na súd alebo mám inú možnosť?

V Lotyšsku sa strany môžu obrátiť na súd, alebo ak dospeli k vzájomnej dohode a uzavreli rozhodcovskú zmluvu, na rozhodcovský súd (okrem určitých sporov, ktoré sa nerozhodujú v rozhodcovskom konaní).

2 Je stanovená nejaká lehota, dokedy sa musím obrátiť na súd?

Lehoty na podanie návrhu na súde sa líšia v závislosti od konkrétnych prípadov. O lehotách sa poraďte s právnikom alebo s verejnou informačnou kanceláriou.

V občianskom práve sú stanovené rôzne lehoty. Môže ich ovplyvniť predmet a okolnosti nároku a musia sa určovať na základe jednotlivých prípadov, pričom sa v nich zohľadní:

Rodinné právo

Žaloby vyplývajúce zo zasnúbenia sa musia podávať v lehote jedného roka počítanej odo dňa, keď sa zasnúbenie zrušilo alebo keď jedna zo strán od zasnúbenia odstúpila, alebo ak je snúbenica tehotná, odo dňa narodenia dieťaťa, pokiaľ v tom čase už bolo zasnúbenie zrušené alebo od neho odstúpila jedna zo strán.

Žaloby vyplývajúce z majetkových vzťahov medzi manželmi sa musia podať v lehote jedného roka s ohľadom na transakciu, ktorú uskutočnil druhý manžel. Manžel matky dieťaťa môže napadnúť domnienku otcovstva v lehote dvoch rokov odo dňa, keď zistí, že dieťa nie je jeho. Matka dieťaťa má rovnaké právo napadnúť domnienku otcovstva. Dieťa môže samo napadnúť domnienku otcovstva do dvoch rokov od dosiahnutia veku plnoletosti.

Žaloby vyplývajúce z uznania otcovstva sa musia podať do dvoch rokov od okamihu, keď je strana oboznámená s okolnosťami, ktoré vylučujú otcovstvo, alebo od okamihu, keď dieťa dosiahne vek plnoletosti, ak návrh podalo samotné dieťa.

Žaloby vyplývajúce zo vzťahov medzi poručníkom a maloletým dieťaťom sa musia podávať do jedného roka odo dňa, keď maloleté dieťa dosiahne vek plnoletosti alebo keď sa vyskytnú iné okolnosti stanovené v právnych predpisoch.

Vlastnícke právo

Žaloby týkajúce sa zásahov do držby alebo zbavenia držby sa musia podať do jedného roka od okamihu, keď strana zistí, že došlo k zásahu do držby alebo ku zbaveniu držby.

Žaloby proti osobám, ktoré majú v držbe majetok a ktoré ho môžu nadobudnúť vydržaním, sa musia podať do desiatich rokov od okamihu, keď druhá strana zistí, že osoba má majetok v držbe.

Žaloby nových vlastníkov vyplývajúce z prírastkov veci, ku ktorým došlo v dôsledku prírodných procesov, sa musia podať do dvoch rokov.

Záväzkové právo

Práva podľa záväzkového práva sú premlčateľné, ak si ich oprávnená osoba riadne neuplatní v premlčacej lehote stanovenej v právnych predpisoch.

Žaloby vyplývajúce z práv podľa záväzkového práva, pre ktoré sa v právnych predpisoch nestanovuje kratšia premlčacia lehota, sa musia podať do desiatich rokov, všetky práva, pre ktoré sa v právnych predpisoch nestanovuje kratšia premlčacia lehota, sú premlčateľné, ak si ich oprávnená osoba neuplatní do desiatich rokov, okrem niektorých práv, ktoré sa nemôžu premlčať.

Právo žiadať o zrušenie kúpnej zmluvy v dôsledku nadmernej straty je premlčané, ak sa žaloba nepodala do jedného roka od uzavretia zmluvy.

Žaloby týkajúce sa strát spôsobených vyliatím, zhodením alebo spadnutím sa musia podať do jedného roka.

Obchodné veci

Žaloby vyplývajúce z obchodných transakcií sa musia podať do troch rokov, pokiaľ sa v právnych predpisoch nestanovuje iná premlčacia lehota.

Žaloby vyplývajúce zo zmluvy o obchodnom zastúpení sa musia podať do štyroch rokov od konca kalendárneho roka, v ktorom vznikol nárok.

Žaloby proti individuálnym obchodníkom vyplývajúce z vykonávania ich podnikateľskej činnosti sa musia podať do troch rokov od ich výmazu z obchodného registra, pokiaľ sa na nárok nevzťahuje kratšia premlčacia lehota.

Žaloby vyplývajúce zo zákazu uloženého spoločníkovi obchodnej spoločnosti, ktorý mu bráni v uskutočňovaní úkonov v rovnakej oblasti podnikania, v akej podniká táto obchodná spoločnosť, alebo mu bráni byť spoločníkom s plnou zodpovednosťou v inej obchodnej spoločnosti, ktorá pôsobí v rovnakej oblasti podnikania, bez súhlasu zvyšných spoločníkov, sa musia podať do troch mesiacov odo dňa, keď spoločníci obchodnej spoločnosti zistili porušenie zákazu konkurencie, nie však neskôr než do piatich rokov od porušenia tohto zákazu.

Žaloby proti spoločníkom obchodnej spoločnosti vyplývajúce zo záväzkov obchodnej spoločnosti sa musia podať do troch rokov odo dňa výmazu obchodnej spoločnosti z obchodného registra, pokiaľ sa na žalobu proti obchodnej spoločnosti nevzťahuje kratšia premlčacia lehota.

Žaloby proti zakladateľom obchodnej spoločnosti týkajúce sa záväzkov, ktoré obchodná spoločnosť prevzala pred založením, sa musia podať do troch rokov odo dňa zápisu obchodnej spoločnosti do obchodného registra.

Žaloby proti zakladateľom týkajúce sa konkrétnych strát vzniknutých obchodnej spoločnosti a tretím stranám počas zakladania obchodnej spoločnosti, sa musia podať do piatich rokov odo dňa zápisu obchodnej spoločnosti do obchodného registra. Táto premlčacia lehota sa uplatňuje aj na osoby, ktoré umožnili, aby k takýmto stratám došlo.

Žaloby proti obchodnej spoločnosti vyplývajúce z práv veriteľa, ktorý si od obchodnej spoločnosti nemôže vymôcť svoju pohľadávku a obráti sa na osoby zodpovedné podľa zákona (zakladateľov, tretie strany atď.), sa musia podať do piatich rokov odo dňa, keď pohľadávka vznikla.

Žaloby vyplývajúce z porušenia zákazu konkurencie uloženého členom predstavenstva obchodnej spoločnosti sa musia podať do piatich rokov odo dňa, keď k porušeniu došlo.

Žaloby vyplývajúce zo strát, ktoré vznikli obchodnej spoločnosti, jej spoločníkom alebo jej veriteľom počas reorganizácie obchodnej spoločnosti, sa musia podať do piatich rokov odo dňa, keď sa reorganizácia ukončila.

Žaloby proti zasielateľom sa musia podať do troch rokov.

Žaloby proti zasielateľom týkajúce sa prepravy tovaru v prípade, že zasielateľ nekonal v dobrej viere alebo sa dopustila hrubej nedbanlivosti, a žaloby proti skladovateľovi v prípade, že skladovateľ nekonal v dobrej viere alebo umožnil, aby došlo k hrubej nedbanlivosti, sa musia podať do jedného roka.

3 Mám sa obrátiť na súd v tomto členskom štáte?

Pozrite si informačný prehľad na stránke „[Právomoc súdov](#)“.

4 Ak áno, na ktorý súd v tomto členskom štáte sa mám obrátiť vzhľadom na moje bydlisko a bydlisko odporcu alebo vzhľadom na iné aspekty môjho prípadu?

Pozrite si informačný prehľad na stránke „[Právomoc súdov – Lotyšsko](#)“.

5 Na ktorý súd v tomto členskom štáte sa mám obrátiť vzhľadom na predmet žaloby a výšku hodnoty sporu?

Pozrite si informačný prehľad na stránke „[Právomoc súdov – Lotyšsko](#)“.

6 Môžem žalobu podať sám alebo to musím urobiť cez sprostredkovateľa, napríklad cez advokáta?

Návrh môže podať samotný navrhovateľ alebo jeho splnomocnený zástupca. Ak návrh podáva splnomocnený zástupca, k návrhu sa pripojí splnomocnenie. Využiť služby advokáta alebo iného právneho poradcu nie je povinné.

7 Kde mám podať návrh na začatie konania: v podateľni, v kancelárii alebo na inom mieste?

Návrh sa musí podať na súd prvého stupňa, ktorý je príslušný.

Návrh musí na podateľni súdu (*kanceleja*) podať navrhovateľ alebo jeho splnomocnený zástupca. Návrhy sa takisto môžu zaslať poštou a mali by sa adresovať príslušnému súdu.

Návrhy prijíma počas pracovných hodín zamestnanec určený predsedom súdu – zvyčajne ide o asistenta predsedu súdu alebo zamestnanca podateľne.

8 V akom jazyku môžem podať návrh? Môžem podať návrh ústne alebo ho musím podať v písomnej forme? Môžem poslať návrh faxom alebo elektronickou poštou?

Podľa zákona o občianskom súdnom konaní (*Civilprocesa likums*) účastníci konania musia predložiť cudzojazyčné dokumenty spolu s prekladom do úradného jazyka, ktorým je lotyščina, pričom preklad musí byť overený v súlade so stanovenými postupmi. Osoba, ktorá je oslobodená od povinnosti platiť súdne trovy, nemusí pripojiť preklad.

Súd môže akceptovať niektoré procesné úkony v inom jazyku, ak o to ktorýkoľvek z účastníkov konania požiada a ak s tým všetci ostatní účastníci konania súhlasia. Zápisnice z pojednávania a rozhodnutia súdu sa vypracúvajú v lotyštine.

Žaloba sa podáva predložením písomného návrhu súdu. Návrh môže podať navrhovateľ osobne alebo ho môže podať osoba splnomocnená navrhovateľom. Možno ho poslať poštou, avšak nie faxom alebo e-mailom.

Dokumenty podpísané zaručeným elektronickým podpisom sa môžu používať na podanie akéhokoľvek návrhu, pokiaľ sa v zákone nestanovuje konkrétny postup na začatie konania. Elektronické dokumenty nie sú prijateľné, pokiaľ ide o určité typy zmlúv týkajúcich sa nehnuteľností, rodinných záležitostí a dedenia a niektorých typov zmlúv o zárukách.

9 Sú nejaké osobitné tlačivá na podávanie žalôb, a ak nie, akým spôsobom musím podať návrh? Aké sú náležitosti návrhu?

Návrh musí mať písomnú podobu. Pre väčšinu návrhov nie je stanovený žiadny formulár. Existujú však osobitné tlačivá pre veci s nízkou hodnotou sporu (*maza apmēra prasības*, článok 30.3 zákona o občianskom súdnom konaní), pre vymáhanie záväzkov s výzvou (*saistību piespiedu izpildīšana brīdinājuma kārtībā*, článok 50.1 uvedeného zákona) a pre návrhy na predbežnú ochranu pred násilím (*pagaidu aizsardzība pret vardarbību*, článok 30.5 uvedeného zákona).

Pokiaľ neexistuje formulár, minimálne informácie a údaje, ktoré sa majú v návrhu uviesť, sú stanovené v zákone o občianskom súdnom konaní. Podľa zákona o občianskom súdnom konaní sa v návrhu musia uviesť tieto informácie:

názov súdu, ktorému je návrh určený,

meno a priezvisko navrhovateľa, jeho osobné identifikačné číslo a registrované miesto pobytu, alebo ak ho navrhovateľ nemá, uvedie sa skutočné miesto pobytu; v prípade právnickej osoby sa uvedie obchodné meno, identifikačné číslo a registrované sídlo. Ak je navrhovateľ ochotný komunikovať so súdom elektronickou cestou alebo ak je zahrnutý medzi osobami/subjektmi uvedenými v oddiele 56 článku 2.3 zákona o občianskom súdnom konaní, uviesť by sa mala e-mailová adresa a v prípade, že je registrovaný v online systéme na výmenu korešpondencie so súdom, malo by sa uviesť aj registračné číslo. Navrhovateľ môže takisto uviesť inú adresu určenú na výmenu korešpondencie so súdom,

meno, priezvisko, osobné identifikačné číslo, registrované miesto pobytu a akákoľvek ohlásená dodatočná adresa odporcu alebo zainteresovanej strany, alebo ak ho odporca nemá, uvedie sa skutočné miesto pobytu; v prípade právnickej osoby sa uvedie obchodné meno, identifikačné číslo a registrované sídlo. Osobné identifikačné číslo alebo identifikačné číslo odporcu sa musí uviesť, ak je známe,

meno, priezvisko, osobné identifikačné číslo a adresa na účely výmeny korešpondencie so súdom právneho zástupcu navrhovateľa, ak žalobu podáva právny zástupca, alebo v prípade právnickej osoby sa uvedie obchodné meno, identifikačné číslo a registrované sídlo. Ak je právny zástupca navrhovateľa, ktorý má registrované miesto pobytu alebo adresu na účely výmeny korešpondencie v Lotyšsku, ochotný komunikovať so súdom elektronickou cestou, uviesť by sa mala e-mailová adresa a v prípade, že je registrovaný v online systéme na výmenu korešpondencie so súdom, malo by sa uviesť aj registračné číslo. Ak má právny zástupca navrhovateľa registrované miesto pobytu alebo adresu na účely výmeny korešpondencie mimo Lotyšska, jeho e-mailová adresa alebo registračné číslo v online systéme na výmenu korešpondencie sa musí uviesť. Ak je právny zástupca navrhovateľa advokát, doplniť by sa mala aj e-mailová adresa jeho advokátskej komory,

názov úverovej inštitúcie a číslo účtu, na ktorý sa má previesť platba znovuzískateľných hodnôt a náhrada nákladov na právne zastupovanie, predmet nároku,

hodnota nároku, ak je nárok možné zhodnotiť a vyjadriť v peniazoch, spôsob výpočtu sumy, ktorá sa má zaplatiť alebo ktorá je predmetom sporu, skutočností, na ktorých navrhovateľ zakladá svoj nárok, a dôkazy potvrdzujúce tieto skutočnosti,

zákon, na ktorom je založený nárok,

všetky správy o mediácii, ktorá sa vykonávala pred podaním návrhu na súde,

nároky navrhovateľa,

zoznam dokumentov pripojených k návrhu,

dátum vyhotovenia návrhu a akékoľvek iné informácie, ktoré by mohli byť relevantné. Navrhovateľ môže uviesť svoje telefónne číslo, ak súhlasí s telefonickou komunikáciou so súdom.

Ďalšie informácie sa podľa zákona o občianskom súdnom konaní vyžadujú v prípade osobitných druhov návrhov (napr. rozvod) a v prípade osobitných typov konania (napr. potvrdenie alebo zrušenie osvojenia, ochrana dedičstva a poručníctvo).

Návrh musí podpísať navrhovateľ alebo jeho právny zástupca alebo navrhovateľ aj jeho právny zástupca, ak to tak súd požaduje, okrem prípadov, keď je to v zákone stanovené inak. Ak právny zástupca bude konať v mene navrhovateľa, k návrhu sa musí priložiť plná moc právneho zástupcu (*pilnvara*) alebo iný dokument, ktorým sa potvrdí, že právny zástupca je oprávnený podať návrh.

Návrh sa musí predložiť súdu v takom počte kópií, ktorý zodpovedá počtu odporcov a tretích strán v danej veci.

Ako je stanovené v právnych predpisoch Európskej únie a v medzinárodných dohovoroch, návrh na určenie výživného musí byť vypracovaný podľa niektorých z foriem uvedených v príslušných právnych predpisoch a môže sa podať alebo poslať prostredníctvom lotyšských ústredných orgánov určených na zabezpečenie spolupráce.

K návrhu sa musia priložiť aj dokumenty, ktoré:

preukazujú, že štátne poplatky (*valsts nodevas*) a iné súdne trovy sa uhradili v súlade s postupmi stanovenými v právnych predpisoch a v správnych sumách, potvrdzujú, že sa dodržali postupy predbežného mimosúdneho preskúmania veci, pokiaľ sa takéto preskúmania v právnych predpisoch vyžadujú, potvrdzujú skutočnosti, na ktorých sa nárok zakladá.

Na [lotyšskom súdnom portáli](#), v časti *E-Pakalpojumi* (Elektronické služby), *E-veidlapas* (Elektronické vzory) sa nachádzajú mnohé vzory písomností. Vzory si možno stiahnuť, vyplniť a predložiť vo vytlačenej podobe.

10 Budem musieť platiť súdne poplatky? Ak áno, kedy? Budem si musieť platiť advokáta už od začiatku?

Súdne trovy sa musia uhradiť pred podaním návrhu [štátne poplatky (*valsts nodeva*), registračné poplatky (*kancelejas nodeva*) a výdavky potrebné na posúdenie veci (*ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi*)]. Súdne trovy možno uhradiť v banke. Keď súd rozhodne v prospech niektorého účastníka konania, nariadi účastníkovi konania, ktorý nemal úspech vo veci, aby účastníkovi konania, ktorý mal vo veci úspech, zaplatil všetky súdne trovy, ktoré mu vznikli. Ak sa nárok podarilo uplatniť čiastočne, súdne trovy sa rozdelia pomerne. Ak navrhovateľ stiahne návrh alebo súd vo veci nerozhodne, navrhovateľ musí odporcovi nahradiť súdne trovy [okrem prípadov stanovených v právnych predpisoch, v ktorých pohľadávka súvisí s vydaním certifikátu stanoveného v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006]. V takom prípade odporca nenahrádza súdne trovy, ktoré zaplatil navrhovateľ. Ak však navrhovateľ svoj návrh stiahne, pretože odporca dobrovoľne zaplatil pohľadávku po podaní návrhu, súd môže na návrh navrhovateľa nariadiť odporcovi, aby zaplatil súdne trovy navrhovateľa.

Súd odporcovi nariadi nahradiť ostatné trovy konania (trovy advokáta, výdavky spojené so súdnym pojednávaním a výdavky súvisiace so zhromažďovaním dôkazov) v prospech navrhovateľa, ak nároku navrhovateľa vyhovie úplne alebo čiastočne, alebo ak navrhovateľ stiahne svoj návrh, pretože sa odporca po podaní návrhu dobrovoľne vyrovnal s navrhovateľom. Ak sa návrh zamietne, súd nariadi navrhovateľovi, aby nahradil odporcovi náklady na obhajobu.

Odmena advokáta alebo právneho poradcu je stanovená v dohode medzi klientom a jeho advokátom alebo právnym poradcom.

11 Môžem požiadať o právnu pomoc?

Pozrite si informačný prehľad na stránke „[Právna pomoc](#)“.

12 Kedy sa moja žaloba úradne považuje za podanú? Dajú mi orgány vedieť, či bola alebo nebola moja záležitosť riadne podaná?

Dokumenty doručené poštou alebo počas otváracích hodín pre verejnosť zapíše súd do zoznamu prijatej korešpondencie v deň ich prijatia. Návrh sa považuje za podaný v deň jeho prijatia. Lehota na akýkoľvek procesný úkon, ktorý sa má vykonať na súde, uplynie v čase, keď súd prestane pracovať. Ak sa návrh, opravný prostriedok alebo iná poštová zásielka doručí komunikačnému úradníkovi v posledný deň lehoty do 24.00 hod., považuje sa za podaný v stanovenej lehote.

Ak návrh nie je vypracovaný správne alebo chýba ktorýkoľvek z potrebných dokumentov, sudca vydá odôvodnené rozhodnutie o tom, že sa vo veci daného návrhu nebude konať. Kópia tohto rozhodnutia sa zašle navrhovateľovi s lehotou na opravu nedostatkov. Táto lehota nesmie byť kratšia ako 20 dní odo dňa odoslania rozhodnutia. Ak navrhovateľ odstráni nedostatky v rámci stanovenej lehoty, návrh sa považuje za podaný v deň, keď bol prvýkrát prijatý súdom. Ak navrhovateľ nie je schopný nedostatky odstrániť v stanovenej lehote, návrh sa nebude považovať za podaný a vráti sa navrhovateľovi. Ak sa návrh vráti navrhovateľovi, neznamená to, že nemôže byť opätovne podaný na súd.

Osobitné potvrdenie, že návrh je podaný správne: ak je návrh správne vypracovaný a sú k nemu pripojené všetky potrebné dokumenty, sudca do siedmich dní od zaregistrovania návrhu rozhodne o prijatí návrhu a začatí súdneho konania.

Po začatí konania sa návrh a kópie k nemu pripojených dokumentov pošlú odporcovi spolu s lehotou na predloženie písomných pripomienok. Keď sudca dostane pripomienky, ich kópiu pošle navrhovateľovi a zainteresovaným tretím stranám. Sudca môže požiadať navrhovateľa, aby sa k pripomienkam vyjadril. Po tom, ako sudca dostane pripomienky alebo uplynie lehota na doručenie pripomienok, sudca stanoví dátum súdneho pojednávania. Súdny úradník pošle účastníkom konania súdne predvolanie. Ak sa vo veci rozhodne v písomnom konaní, nestanoví sa pre pojednávanie žiadny dátum a súdne predvolanie sa účastníkom konania nepošle.

13 Dostanem presné informácie o priebehu ďalších procesných úkonov (napríklad o lehote na podanie vyjadrenia k žalobe)?

Účastníci konania dostanú súdne predvolanie, v ktorom sa uvedie čas a miesto súdneho pojednávania alebo iného súdneho úkonu. Súdne predvolanie sa pošle na adresu registrovaného miesta pobytu. Účastník konania však môže uviesť aj inú adresu na účely výmeny korešpondencie so súdom.

Ak odporca nemá registrované miesto pobytu v Lotyšsku a navrhovateľovi sa z objektívnych dôvodov nepodarilo zistiť miesto pobytu odporcu mimo Lotyšska, súd môže na odôvodnený návrh navrhovateľa využiť postupy na zistenie adresy odporcu stanovené v medzinárodných dohodách záväzných pre Lotyšsko alebo v právnych predpisoch Európskej únie.

Ak adresu odporcu nemožno zistiť použitím postupov stanovených v medzinárodných dohodách záväzných pre Lotyšsko alebo v právnych predpisoch EÚ, alebo ak nie je možné zaslať dokumenty odporcovi na adresu zistenú navrhovateľom, alebo ak nie je možné zaslať dokumenty odporcovi postupmi stanovenými v právnych predpisoch Európskej únie alebo postupmi stanovenými v medzinárodných dohodách záväzných pre Lotyšsko alebo postupom stanoveným v zákone o občianskom súdnom konaní pre medzinárodnú spoluprácu v občianskoprávných konaniach, odporca, ktorý nemá žiadne oznámené miesto pobytu v Lotyšsku, sa predvolá na súd oznámením uverejneným v [úradnom vestníku Latvijas Vēstnesis](#).

Na [súdnom portáli](#), v častiach *E-pakalpojumi* (Elektronické služby) a *Tiesvedības gaita* (Priebeh súdneho konania) môžete po zadaní čísla konania alebo predvolania získať informácie o priebehu súdneho konania.

Posledná aktualizácia: 16/04/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.